



MUNICIPIUL CLUJ BULETIN SANITAR

Anul I

Medic Șef: Dr. P. VLAD

Nr. 3

Date sumare pe Martie 1935:

Suprafața orașului în ha.	1,735
Suprafața grădinilor și parcurilor publice, în ha.	47
Scoli primare	34
Grădini de copii	15
Populația prob. la 1 Martie 1935	102,777
Născuți localnici	139
Morți localnici	112
Excedent natural	27
Decese sub 1 an	16
Căsătorii	154
Divorțuri	24

Folosiți-vă de aer curat și soare

Primăvara este epoca în care trebuie să ne folosim cât mai mult de binefacerile ce ni le oferă natura: soare și aer, dar să expunem mai ales copiii la cât mai mult soare și la cât mai mult aer. După perioada lungă a iernii este o necesitate absolută pentru corpul omenesc să-și refacă, pentru a rezista la diferite îmbolnăviri, rezistența pierdută în timpul iernii. În privința aceasta soarele și aerul curat sunt cele mai bune tonice naturale. Ele întrec și cele mai costisitoare mijloace artificiale, deci să ne folosim de ele.

Rachitismul e boala tipică a copiilor crescuți în odăile întunecoase din mahalalele orașelor. Acolo unde urbanismul modern a deschis artere largi și a lăsat spații libere, prin care aerul și soarele pătrund din abundență în toate căminurile, această boală, stigmatizatoare a lipsei de cultură, a dispărut aproape complet.

Acțiunea regeneratoare a aerului este potențată de acțiunea binefăcătoare a soarelui. Pentru aceea este bine să ne folosim de ambele în mod simultan. Dintre razele solare, cele ultra violete au însemnătatea cea mai mare pentru sănătate. Razele solare au o acțiune mai profundă și mai complexă asupra organismului nostru, decât aerul. Ele ajută și măresc anumite reacțiuni chimice și fiziologice din organismul nostru. Prin aceste reacțiuni se mărește capacitatea organismului de a folosi în mod mai desăvârșit sărurile de var și fosfor, conținute în diferite alimente și stimulează întreaga nutriție. Prin aceasta se previne rachitismul, osteomalacia și alte boli.

Razele solare prin acțiunea chimică asupra calciului și a fosforului, vor contribui la creșterea sănătoasă a oaselor și a dinților.

Razele solare contribuiesc deasemenea la ridicarea stării de imunitate și rezistență a organismului față de diferite îmbolnăviri curente: combat anemia, ridică rezistența față de tuberculoză, ba au chiar și un efect bactericid.

Întrebuințarea aerului curat se va face prin jocuri, plimbări, excursii și muncă în aer liber. Problema

cursurilor ținute cu elevii în aer liber, își așteaptă, — la noi — încă deslegarea. Dar trebuie să ne folosim de aer curat și în timpul nopții, dormind cu geamurile deschise. Este bine să practicăm acest obicei, deprimăvara până toamna târziu. Nu trebuie să uităm că aerul ne face bine numai atunci, când va fi lipsit de praf, fum sau gaze.

Dacă, pentru folosirea aerului curat, nu avem nici o restricțiune, în ce privește timpul, — nu tot așa este cu soarele. Întrebuințarea razelor solare trebuie să se facă cu grije, fiindcă orice abuz se răzbuună. Expunerea la acțiunea razelor solare trebuie să fie la început de scurtă durată: aprox. de 5—10 minute la oameni sensibili și bolnavi, precum și la copiii sugaci, expunerea se va face numai parțial, începând cu membrele, pentruca în mod treptat să ajungem la un timp mai îndelungat și la expunerea întregului corp, **maximum o oră**. Scopul curei de soare nu este acela de a obține o culoare neagră a pielii, ci acela de a permite intrarea în organism a razelor ultraviolete binefăcătoare. Pigmentația exagerată a pielii împiedică pătrunderea în organism a razelor ultraviolete, deci cu cât va fi cineva mai brun sau mai ars de soare, cu atât va trebui să stea mai mult timp la soare, ca să obțină un efect binefăcător.

Abuzul de raze solare produce arsuri. În caz de arsuri simple, e bine să aplicăm pe piele o grăsimă oarecare: unt-de-lemn, vaselină, unt proaspăt nesărat, sau orice cremă cu grăsimă, iar în cazuri de arsuri mai puternice, trebuie să recurgem la medic.

Neurestienții și hipertenzivii, suportă rău lumina solară și fac mai bine să evite expunerea directă, mulțumindu-se cu baia de aer. Capul e bine să fie totdeauna în umbră.

Să nu se uite, că prin geamurile de sticlă nu pot pătrunde razele ultraviolete, decât într-o măsură foarte mică. Singure geamurile speciale, din fol de mică, permit pătrunderea acestor raze.

Dr. Leon Prodan

MIȘCAREA POPULAȚIEI

L U N A			Proporții la 1.000 locuitori					Decese sub 1 an la 100 născuți-vii
			Născuți vii	MORȚI	Excedent	Căsătorii	Divorțați	
Martie	1934	.	17,3	9,6	7,6	—	—	7,8
Februarie	1935	.	14,7	15,3	—0,6	—	—	17,2
Martie	1935	.	15,9	12,8	3,1	1,7	—0,25	11,5

După două luni foarte puțin îmbucurătoare găsim, în sfârșit, o îmbunătățire a situației sanitare generale, care se manifestă prin reducerea mortalității generale. Mortalitatea a scăzut cu aproape 3 la mie. Suntem însă și acum departe de Martie 1934, când mortalitatea nu a fost decât 9,6 pro mille. Natalitatea e și ea mai redusă decât în 1934, însă mai mare decât în Februarie 1935. Așa se explică că în această lună avem din nou un excedent natural pozitiv, care însă e departe de proporțiile celui din luna corespunzătoare a anului trecut.

Excedentul se datorește din nou, în cea mai mare parte Românilor, dar și Maghiarilor au un modest

excedent în această lună, iar acela al Evreilor este proporțional foarte mare.

După cauze, constatăm că în această lună Tuberculoza a secerat cele mai multe victime. Am avut 19 cazuri de decese de Tuberculoză, față de 8 resp. 9 în lunile precedente. În schimb atât boalele infecțioase cât și cele ale aparatului respirator au scăzut la număr. Epidemia de gripă nu a mai cules decât 3 victime.

Mortalitatea infantilă, mai redusă decât luna precedentă, însă departe de cifrele favorabile din anul trecut. Reducerea e încă foarte modestă.

NĂSCUȚI ȘI MORȚI PE NEAMURI

NEAMUL	Născuți	Morți	Excedent
Români	64	51	13
Maghiari	57	48	9
Evrei	18	9	9
Germani	—	4	—4

CĂSĂTORII PE NEAMURI

NEAMUL SOȚULUI	NEAMUL SOȚIEI				
	Româncă	Maghiară	Evreică	Germană	Alte
Român	22	11	—	—	—
Maghiar	1	16	—	1	—
Evreu	—	3	18	—	—
German	—	3	—	—	—
Alte	—	—	—	—	2

ASISTENȚA NAȘTERILOR*)

Copii născuți în instituții	58
Copii născuți la domiciliu	92
Total	150

Din cari:	
Asistați de medic	59
Asistați de moașe cu diplomă	84
Asistați de moașe empirică	7
Fără moașă	—

*) Incluziv neocalnici.

CAUZELE PRINCIPALE ALE DECESELOR *)

Nr. crt.	CAUZELE	TOTAL
	Total general	112
1	Infecțioase (1—22, 33—44)	17
2	Cancer și alte tumori (45—55)	4
3	Tuberculoză (23—32)	19
4	Aparat respirator (104—114)	11
5	Aparat circulator (90—103)	18
6	Aparat digestiv (115—129)	7
7	Aparat nervos (78—89)	11
8	Aparat urinar (130—139)	5
9	Bolile primei copilăriei vici congenitale (157—164)	5
10	Senilitate (162)	5
11	Sinucideri (163—171)	1
12	Toate celelalte	9

DECESE SUB 1 AN

CAUZELE	TOTAL	Sub 1 zi	1 zi	10 zile	11 zile	1 lună	2 luni	3 luni	7 luni	1 An
Total	160	3	4	2	3	4				
Boli infecțioase 1—44	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Aparat respirator 104—114	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Aparat dig. 115—129	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Debilitate congenit. n. prematură și a. boli prima copilărie 158—161	5	1	3	1	—	—	—	—	—	—
Externe 172—195	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Alte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

*) Numerele din paranteze sunt cele a nomenclaturii internaționale detaliate.

ACTIVITATEA AGENTILOR
SANITARI

Circumscr.	Controlul localurilor	Găsiți fără autorizații	Vizite de control la boln. inf.
I	164	25	6
II	51	—	10
III	49	—	16
IV	30	—	2
V	—	—	49
VI	131	8	12

ACTIVITATEA MEDICILOR DE
CIRCUMSCRIPTIE

Circumscr.	Consultații		Control Sanitar				Verificări de moarte
	La disp.	La dom.	Boli infect.	Locuri examinat	Somații	Dări în judecată	
I	149	39	3	164	25	—	12
II	100	41	5	51	—	—	15
III	26	11	8	49	—	—	15
IV	41	13	1	30	—	—	15
V	—	—	—	—	—	—	—
VI	141	38	6	131	8	—	9

BOLI INFECTIOASE

B O L I	L U N A					
	Martie 1935		Februarie 1935		Martie 1934	
	Boln.	Decese	Boln.	Decese	Boln.	Decese
Febră tifoidă .	5	—	—	—	2	—
Scarlatină . .	20	1	28	1	5	—
Difterie . . .	14	1	11	—	11	2
Erisipel . . .	6	1	3	—	3	—

ACTIV. SURORILOR DE OCROTIRE

FELUL ACTIVITĂȚII	Martie	
	1934	1935
Total . .	1949	1246
Familii prenatalate . . .	62	34
Sugaci	1034	688
Preșcolari	371	149
Scolari	49	18
Adulți	76	71
Intervenții și anckete în familie	124	105
Absenți	152	120
Tuberculoză	74	61

ASISTENȚA SOCIALĂ

CAZURI APROBATE LA ASISTENȚĂ	Martie	
	1934	1935
Total general		369
1. Muncă constructivă . .		18
2. Bucătărie		282
3. Lemne de foc		—
4. Haine		30
5. Medicamente		15
6. Ospitalizare		18
Total		363
Respinși dela ajutor . . .		6

IGIENA ȘCOLARĂ

FELUL ACTIVITĂȚII	Martie	
	1934	1935
Total	—	1222
Cântărit și măsurat . . .	—	133
Examen medical	—	313
Examen radiologic	—	553
Tratați de dinți	—	221
Tratați de nas, gât, urechi	—	—
Tratați de ochi	—	—
Porții de lapte distribuite	—	8776

VACCINĂRI ANTIDIETERICE ȘI ANTISCARLATINOASE
Operațiuni în luna Martie 1935

Numărul elevilor	Nr. total al injecțiilor	Nr. probelor Dick	Nr. probelor Schick	Nr. reacțiilor Moloney	Nr. elevilor vacinați cu Doza I.	Nr. elevilor vacinați cu Doza II.	Nr. elevilor vacinați cu Doza III.
11.124	29.114	6.210	6.210	3.990	2.784	5.156	4.764

NOUI CAZURI DE BOLI SOCIALE²⁾

Tuberculoză toate formele	30
Sifilis	43
Gonoree	111
Șancru moale	62

2) Cazurile de boli sociale provin dela următoarele instituții: 1. Clinica Dermato-Venerică; 2. Spitalul Militar; 3. Spitalul de Femei; 4. Spitalul Evreiesc; 5. Dispensarul de tuberculoză; 6. Spitalul Reformat; 7. Spitalul ortopedic; 8. Ambulatorul Policlinic; 9. Ambulatorul Casei Cercuale, Ambulatorul C. F. R. și Sanatoriilor.

COPII VACCINAȚI CU B. C. G.

Nr. copiilor vacinați cu 3 doze	30
Nr. copiilor vacinați incomplect	7
Refuzat vaccinul	17
Morți înainte de a fi vacinați	6
Ne aflați	14

ACTIVITATEA LABORATORULUI
DE IGIENĂ PE LUNA MARTIE
CONTROLUL ALIMENTELOR

FELUL ARTICOL.	analize	necoresp.
Articole de băcănie	1	1
Lapte și derivate	29	17
Făină	37	1
Vinuri	12	—

Din 157 analize efectuate de Laboratorul de Igienă, 79 au fost pentru Serv. Sanitar al Municipiului, cu 24% necorespunzătoare.

CONTROLUL ALIMENTELOR
PROBE ȘI INCERCĂRI SUMARE *)

FELUL ARTICOLELOR	Probe luate	Coreșpun- zătoare	Necores- punzătoare	Dări în judecată
Articole de băcănie	1	—	1	1
Lapte și derivate	32	12	20	9
Făină și pâine	11	10	1	1
Vin și Băuturi spir- toase	1	3	—	—
Diverse	—	—	—	—
Ouă	—	—	—	—

*) Activitatea chimistului controlor.

CONTROLUL INDUSTRIILOR

Industrii controlate	Somații	Dări în judecată	Diferite controale
32	6	1	22

AMENDAȚII PENTRU CONTRAVENȚII LA LEGEA SANITARĂ
ÎN LUNA MARTIE

1) Firma Blvol, Chișinău, amendată cu Lei 10.000 pentru vin falsificat; 2) Simon Eltsabeta, comuna Mera jud. Cluj, Lei 10.000 pentru lapte falsificat, recondiționat; 3) Văd. Maria Szabó, Cluj, Dâmbul Round No. 7, Lei 2000 pt. lapte falsificat; 4) Molnar și Pinter, Cluj, 10.000 Lei pt. cereale amestecate cu corpuri străine; 5) Soția lui Gheorghe Simon, com. Mera, 2000 Lei pt. lapte falsificat; 6) Székely Ileana, com. Mera, 2000 Lei pt. lapte falsificat; 7) Ștefan Szalas, com. Viștea, 2000 Lei pt. lapte falsificat; 8) Ioan Totszegi, com. Mera, 2000 Lei pt. lapte falsificat; 9) Ștefan Vana, com. Mera, 2000 Lei pt. lapte falsificat; 10) Soția lui Ambruș Ștefan, com. Inuc, jud. Cluj, 2000 Lei pt. lapte falsificat.

ACTIVITATEA AMBULATORIULUI POLICLINIC
CLUJ PE LUNA MARTIE 1935

Secția Venerică:

1. Boale venerice	257
2. S'au prez. bolnavi cu diferite și fără boale	39
3. Consultațiuni	5756
4. Infecții	967
5. S'au aplicat tratamente locale	4800
6. S'au examinat preparate la microscop	401
7. S'au făcut analize de sânge	146
8. Vizite la prostituate	3000

Secția Dentară:

Bolnavi prezenți	104
Tratamente	832
Extracții și consultații	254

Secția de nas, gât, urechi:

Bolnavi prezenți	173
Tratamente	300
Operații	15

Secția Radiologică:

Elevi examinați	558
Aflați bolnavi	134

Secția Ginecologică:

Bolnavi prezenți	69
Tratamente	139

ACTIVITATEA SOC. VOLUN-
TARE DE SALVARE PE LUNA
MARTIE 1935

I. Accidente:

Imbolnăviri subite	66
Răni, loviri	55
Sinucidări și încercări de sinucidări	12
Alte cazuri	15

II. Transporturi: 61

III. Serviciul ambulanței: 62

ACTIVITATEA CĂMINULUI DE
MAME ȘI DISPENSARULUI ÎN
LUNA MARTIE

Mame îngrijite la zi	33
Copii îngrijiti la zi	37
Zile de îngrijire	2170
Consultații date	671
Copii văzuți la dispensar	243

ACTIVITATEA SPITALULUI DE FEMEI, CLUJ
1935.

Luna	Rămas	Intrat	Total	Ești	Morți	Rămași	Zile de tratament	Operați.
Januarie	60	192	252	152	1	99	2864	40
Februar.	99	175	274	179	—	95	2860	61
Martie	95	171	266	174	4	84	2808	59

Bolnavi ieșiți și morți pe cauze principale din toate spitalele din Cluj

Nr. cod.	Nomenclatura internațională prescurtată	Ești din spital				Total pe grupe	
		vii		morți			
		B.	F.	B.	F.		
1	Toate cauzele:	625	819			1444	
2	Febra tifoidă și paratifoală.	6	2				
3	Rușeolă.	1	3				
5	Scarlatină	21	27				
6	Tuse convulsivă	10	5				
7	Difterie	17	15			75	
8	Gripă	21	18				
10	Tuberculoză pulmonară	31	25				
11	Alte tuberculoze	21	16				
12	Sifilis	9	20				
13	Paludism	5	8				
14a	Infecție gonococică	8	5				
14b	Sancru moale	11	6			236	
14c	Erisipel	10	20				
14	Alte boli infecțioase și parazitare	7	24			61	
15	Cancer și alte tumori maligne	21	7				
16	Tumori nemaligne sau nespecificate	4	6				
17	Reumatism a. ut. cronic și gută	1	16			57	
18	Diabet zaharat	1	1				
19	Alcoolism cronic sau acut	1	1				
20	Alte boli generale și intoxicații cronice	1	1			5	
21	Ataxie locomotrice și paralizie gen.	1	1				
22	Hemoragie cerebrală și embolie	1	1				
23a	Concluzivile	1	1				
23b	Trahoma	2	3				
23c	Cataracte	16	12				
23d	Alte boli de ochi	10	8			146	
23e	Bolile urechii și sinus. mastoidiene	49	43				
23	Alte boli nervoase	15	14				
24	Boli de cord	8	3			52	
25a	Bolile vaselor sang.	5	7				
25	Alte boli ap. circ.	8	10				
26	Bronșite	22	19			76	
27	Pneumonii	10	7				
28	Alte boli ale aparatului respirator	24	37				
28a	Boli de nas, laringe și anexe	12	30				
29	Diarree și enterite	10	8				
30	Apendicite	67	36			224	
31	Ficat și căi biliare	4	2				
32a	Bolile cavității bucale și anexe	25	127			158	
32	Alte boli ale aparatului digestiv	2	3				
33	Nefrite	2	3				
34	Alte boli ale aparatului uro-gen.	40	14			122	
35	Septicemie	63	24			85	
36a	Avorturi	39	24				
36b	Alte boli ale sarcinii, facherii, st. puerp.	11	11				
36	Sarcini și nașteri normale	3	1			4	
37a	Boli de piele, fesut celular și anexe	2	1				
37	Bolile organ. de locomotie și anexe	29	8			40	
38	Bolile primei copilării	42	61			103	
39	Debilite congenit. și naștere premat.						
42a	Intoxicații acute						
42	Violențe și accidente						
43	Cauza nespecificată și nedeterminată						
	Total:	625	819			1444	